

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

05.10.2023. Nr. P005-17/27.1/13044

Uz 11.09.2023. Nr. b/n

X
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis X, personas kods X (turpmāk – iesniedzēja), 2023. gada 11. septembra iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja iesniegumā norāda šādu faktu aprakstu.

2023. gadā iesniedzēja atgriezās uz pastāvīgu dzīvi Latvijas Republikā no Krievijas Federācijas, kurā dzīvoja kopš 2004. gada. Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2023. gada 16. augusta lēmumu Nr. 2361/2023 iesniedzēja atzīta par repatrianti.

Atbilstoši Eiropas Padomes 2009. gada 16. novembra Regulai (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, fizisku personu, kas pārceļas no pastāvīgās dzīvesvietas trešā valstī uz pastāvīgu dzīvesvietu Eiropas Savienībā, personiskā manta, ko šīs personas ieved Eiropas Savienības teritorijā, ir atbrīvota no ievad muitas nodokļiem.

Savukārt Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešajā daļā ir noteikts, ka ar nodokli neapliek preču importu, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (kodificēta versija), izņemot šīs regulas 23. pantā minētos preču sūtījumus.

Šāda informācija ir norādīta arī Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā sadaļā “Pārceļšanās uz dzīvi Latvijā”. Sakarā ar to, ka importa muitas deklarācijas noformēšana nav vienkārša, šajā informācijas avotā arī ieteikts muitas formalitāšu nokārtošanai pilnvarot muitas brokeri vai citu speciālistu, kurš sniedz ar muitas formalitāšu nokārtošanu saistītus pakalpojumus (skat. <https://www.vid.gov.lv/lv/parcelšanas-uz-dzivi-latvija>).

Minētajos likumos nav aprakstītas konkrētas procedūras atbrīvojumu piemērošanas kārtībai, bet vairāki muitas brokeri, ar kuriem iesniedzēja sazinājusies minētā jautājuma sakarā, nespēja iesniedzējai sniegt informāciju par konkrētām veicamajām darbībām atbrīvojumu piemērošanai.

Tādējādi iesniedzēja vēršas Valsts ieņēmumu dienestā, lai saņemtu informāciju no kompetentas iestādes konkrētajā jautājumā.

No minētajiem faktiem izrietošie konkrētie jautājumi, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma:

1. Kādā kārtībā iesniedzēja kā persona, kas atbilst Regulas Nr. 1186/2009 noteikumiem, var noformēt savas personiskās mantas ieviešanu Latvijas Republikā, lai tiktu piemērots Regulā Nr. 1186/2009 un Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešajā daļā noteiktais atbrīvojums no ievad muitas nodokļiem?

2. Iesniedzējas īpašumā ir divas automašīnas, kas šobrīd jau atrodas Latvijā un ir aprīkotas ar Krievijas Federācijas numura zīmēm. Tuvākajā laikā iesniedzēja plāno reģistrēt šīs automašīnas Latvijā. Vai šajā gadījumā, lai tiktu piemērots Regulā Nr. 1186/2009 un Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešajā daļā noteiktais atbrīvojums no ievad muitas nodokļiem, iesniedzējai ir nepieciešams šīs automašīnas izvest un atkārtoti ievest Latvijas Republikā, jeb iesniedzēja ar dokumentiem var vērsties muitas iestādē attiecīgās muitas procedūras noformēšanai?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējis iesniedzējas iesniegumā ietverto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Par iesniegumā uzdoto pirmo jautājumu paskaidrojam.

Padomes 2009. gada 16. novembra Regulas (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (turpmāk – Regula Nr. 1186/2009), 3. pantā noteikts, ka, ievērojot 4. līdz 11. pantu, ar atbrīvojumu no ievad muitas nodokļiem ievie personisko mantu, ko ievie fiziskas personas, kuras pārceļas no pastāvīgās dzīvesvietas trešā valstī uz pastāvīgu dzīvesvietu Kopienas muitas teritorijā.

Saskaņā ar Regulas Nr. 1186/2009 4. pantu atbrīvojums attiecas tikai uz personisko mantu, kas:

a) izņemot īpašus apstākļu pamatotus gadījumus, ir bijusi attiecīgās personas valdījumā vai – nepatērējamu lietu gadījumā – persona tās izmantojusi savā iepriekšējā pastāvīgajā dzīvesvietā vismaz sešus mēnešus pirms dienas, kad personas pastāvīgā dzīvesvieta ir beigusī atrasties trešā, izbraukšanas valstī;

b) paredzēta izmantošanai tādiem pašiem nolūkiem šīs personas jaunajā pastāvīgajā dzīvesvietā.

Saskaņā ar Regulas Nr. 1186/2009 5. pantu atbrīvojumu var piešķirt vienīgi personām, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ārpus Kopienas muitas teritorijas bijusi vismaz 12 mēnešus no vietas.

Saskaņā ar Regulas Nr. 1186/2009 7. panta 1. punktu, izņemot īpašus gadījumus, atbrīvojumu piešķir tikai attiecībā uz personisko mantu, ko brīvai apgrozībai ievie 12 mēnešos pēc dienas, kad attiecīgā persona iedibinājusi pastāvīgu dzīvesvietu Kopienas muitas teritorijā.

Saskaņā ar Regulas Nr. 1186/2009 8. panta 1. punktu, kamēr nav beidzies 12 mēnešu termiņš no dienas, kad apstiprināta personiskās mantas ieviešana brīvai apgrozībai, personisko mantu, kas ieviesta bez nodokļiem, nedrīkst patapināt, iekļāt, izīrēt vai atsavināt par atlīdzību vai par brīvu, par to iepriekš nepaziņojot kompetentajām iestādēm.

Savukārt Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešajā daļā noteikts, ka ar nodokli neapliek preču importu, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes

2009. gada 16. novembra regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (kodificēta versija), izņemot šīs regulas 23. pantā minētos preču sūtījumus.

Tādējādi, lai personiskajai mantai, ko ievēd personas, kas pārceļas uz pastāvīgu dzīvesvietu Eiropas Savienībā, piemērotu ievēdmuitas nodokļa un secīgi pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojumu, ir jābūt izpildītiem visiem iepriekš minētajiem nosacījumiem attiecībā gan uz pašu personu, gan uz mantu.

Ņemot vērā minēto, lai personiskajai mantai piemērotu ievēdmuitas nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojumu precēm (personīgās mantas), jāpiemēro muitas procedūra – laišana brīvā apgrozībā, noformējot Automatizētajā importa sistēmā importa muitas deklarāciju un datu elementā 1/10 (Procedūra) norādot muitas procedūras kodu “4000” (Laišana brīvā apgrozībā, vienlaicīgi izlaižot patēriņam), datu elementā 1/11 norādot papildprocedūras kodu “C01” (Fiziskas personas, kuras pārceļ savu pastāvīgo dzīvesvietu uz Savienību, personiskais īpašums) un “59S” (Pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums preču importam saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešo daļu).

Kā apliecinājumi Regulas Nr. 1186/2009 paredzēto nosacījumu izpildei muitas iestādē jāiesniedz:

- preču saraksts, kas satur informāciju par šo preču veidu, daudzumu, svaru un to vērtību;
- dokumenti, kas apliecina, ka pastāvīgā dzīvesvieta ārpus Savienības muitas teritorijas bijusi vismaz 12 mēnešus no vietas;
- dokumenti, kas apliecina, ka persona ievēstās personīgās mantas izmantojusi savā iepriekšējā pastāvīgajā dzīvesvietā vismaz sešus mēnešus (piemēram, preču iegādes vai reģistrācijas dokumenti, personas rakstisks apliecinājums u. c.);
- dokumenti, kas apliecina, ka persona iedibinājusi pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā (piemēram, deklarētā dzīvesvieta, nekustamā īpašuma pirkšanas, reģistrācijas vai īres dokumenti, profesionālās darbības veikšanu apliecinoši dokumenti);
- personas iesniegums (apliecinājums), ka personiskās mantas paredzētas lietot tikai personiskām vajadzībām un ka persona ir informēta, ka 12 mēnešu laikā no dienas, kad personiskās mantas laistas brīvā apgrozībā, tās nedrīkst patapināt, ieķīlāt, izīrēt vai atsavināt par atlīdzību vai par brīvu, par to neziņojot kompetentajām iestādēm un nesamaksājot ievēdmuitas nodokļus.

Par iesniegumā uzdoto otro jautājumu paskaidrojam.

Kad ir izpildīti nosacījumi, kas tika minēti, atbildot uz pirmo jautājumu, var vērsties muitas iestādē, lai piemērotu automobiļiem muitas procedūru – laišana brīvā apgrozībā.

Papildus informējam, ka Padomes 2014. gada 31. jūlija Regulas (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk – Regula Nr. 833/2014), 3.i pantā noteikts, ka Savienībā ir aizliegts tieši vai netieši pirkt, importēt vai nodot XXI pielikumā uzskaitītās preces, kas Krievijai rada ievērojamus ieņēmumus, tādējādi ļaujot tai veikt darbības, kuras destabilizē situāciju Ukrainā, ja šo preču izcelsme ir Krievijā vai ja tās tiek eksportētas no Krievijas.

Regulas Nr. 833/2014 XXI pielikumā tostarp ir iekļauti transportlīdzekļi, kuri atbilst Eiropas Savienības kombinētās nomenklatūras kodam (turpmāk – KN kods) 8703 (automobiļi un citi transportlīdzekļi, kas galvenokārt paredzēti < 10 personu pārvadāšanai, tostarp ģimenes automobiļi un sacīkšu automobiļi (izņemot pozīcijā 8702 norādītos transportlīdzekļus)).

Ievērojot Eiropas Komisijas 2023. gada 12. septembra skaidrojumu par Regulas Nr. 833/2014 3.i panta piemērošanu attiecībā uz transportlīdzekļu ar KN kodu 8703 ievešanu no Krievijas un Regulas Nr. 833/2014 pieņemšanas mērķi (*Consolidated version - Frequently asked questions concerning sanctions adopted following Russia's military aggression against Ukraine and Belarus' involvement in it. (europa.eu)*), muitas procedūras – laišana brīvā apgrozībā – transportlīdzeklīm ar KN kodu 8703 ar Krievijas numura zīmi piemērošana tiks atļauta, ja tas tika ievests Eiropas Savienībā līdz 2023. gada 12. septembrim.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Padomes 2009. gada 16. novembra Regulas (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, 3., 4., 5. pants, 7. panta 1. punkts, 8. panta 1. punkts, Padomes 2014. gada 31. jūlija Regulas (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā, 3.i pants, Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I. Jaunzeme

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Jeļena Pļičko 67120831